

POWIAT
KIELECKI

Świętokrzyskie Centrum
Matki i Noworodka

Szpital Specjalistyczny w Kielcach

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO - FINANSOWEJ

*ŚWIĘTOKRZYSKIEGO CENTRUM MATKI I
NOWORODKA*

SZPITAL SPECJALISTYCZNY W KIELCACH

ZA ROK 2024

Wprowadzenie

Art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 450 z późn. zm.) zobowiązuje kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej do sporządzenia i przekazania podmiotowi tworzącemu raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej zakładu w terminie do dnia 31 maja 2025 r. Niniejszy raport składa się z trzech podstawowych elementów:

- **analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej** za 2024 rok
- **prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej** na lata 2025-2027 wraz z opisem założeń,
- **informacji o istotnych zdarzeniach** mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Analiza i prognoza opierają się na wskaźnikach ekonomiczno-finansowych określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 832) w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzania analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Przedmiotem działalności Świętokrzyskiego Centrum Matki i Noworodka Szpital Specjalistyczny w Kielcach, zgodnie ze statutem, jest świadczenie usług leczniczo zapobiegawczych w zakresie przewidzianym dla szpitali o profilu położniczo-ginekologicznym z całodobowymi świadczeniami zdrowotnymi dla matki i dziecka, jak również w zakresie przewidzianym dla lecznictwa otwartego w specjalistycznych poradniach przyszpitalnych.

Szpital realizuje swoje zadania dotyczące m.in.:

- lecznictwa zamkniętego – 3 kliniki szpitalne liczące 153 łóżka
- lecznictwa ambulatoryjnego – 6 poradni przyszpitalnych
- badań diagnostycznych
- programów profilaktyki i promocji zdrowia.

Na dzień 31.12.2024 r. zatrudnienie wyniosło 332,35 etaty, w tym 10 osób zatrudnionych było na zastępstwo. W stosunku do stanu na koniec 2023 r. zatrudnienie wzrosło o 9,2 etaty.

Struktura zatrudnienia na dzień 31.12.2024 r. przedstawiała się następująco:

Lp.	Stanowiska (etaty)	Stan zatrudnienia na 31.12.2024 r.	Stan zatrudnienia na 31.12.2023 r.
	Zatrudnienie ogółem	332,35	323,15
	w tym:		
I.	Pracownicy działalności podstawowej	289,60	280,40
	w tym:		
	lekarze	26,65	24,70
	farmaceuci	2,5	3
	inny personel medyczny z wyższym wykształceniem	16,10	15,10
	pielęgniarki i położne	177,00	171,00
	pozostały średni personel	24,60	24,60
	niższy personel medyczny w tym salowe	42,75	42,00
2.	Pozostały personel	42,75	42,75
	w tym:		
	pracownicy techniczni, administracyjni,	25,00	26,00
	pracownicy obsługi	17,75	16,75

1. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2024 rok

Rok 2024 Szpital zakończył stratą netto w wysokości -1.393.724,91 zł. (rok 2023 strata - 4.885.605,09 zł.). Szczegółowe dane dotyczące sytuacji finansowej jednostki oraz kwoty poszczególnych pozycji aktywów, pasywów, przychodów i kosztów osiągniętych w roku 2024 zawiera sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31.12.2024 r., złożone do Starostwa Powiatowego w Kielcach 31.03.2025 r.

Struktura przychodów:

Największe przychody jednostki wynikają z umów zawartych ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ na wykonywanie świadczeń opieki zdrowotnej. Przychód ten stanowi 92,25% wszystkich przychodów naszej Placówki (w zakresie wykonywanych usług medycznych przychody z NFZ wynoszą 99,62%). Pozostałe przychody stanowią nieznaczną część przychodów Szpitala, związane są m.in. ze świadczeniem usług medycznych innym Zakładom Opieki Zdrowotnej i osobom fizycznym (0,35%), refundacją przez MZ wynagrodzeń stażystów (1,75%), usługami w zakresie kształcenia (0,17%) czy otrzymanymi dotacjami (4,65%). W przychodach finansowych znalazła się również kwota 500.000 zł. umorzonej pożyczki, otrzymanej od Podmiotu Tworzącego na spłatę zobowiązań wymagalnych Szpitala.

Struktura kosztów:

Największe koszty jednostki to koszty osobowe w tym:

- wynagrodzenia – 48,28%
- składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy - 8,42%
- dyżury medyczne – 10,13 %
- odpis na ZFŚS – 1,04%
- szkolenia, odzież robocza i inne świadczenia na rzecz pracowników - 0,11%
- rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i nagrody jubileuszowe - 1,04%

Stanowią one ponad 69,02% wszystkich kosztów Szpitala. Jednakże głównym zasobem jednostki, która jest Szpitalem z III najwyższym poziomem referencyjnym jest kapitał ludzki – wysoko wykwalifikowany personel medyczny. Wartość tych kosztów rośnie najszybciej w strukturze wszystkich obciążeń jednostki. Należy dodać, iż ilość zatrudnionego personelu medycznego w poszczególnych komórkach organizacyjnych regulują stosowne przepisy, do których Szpital musi się stosować.

Zużycie materiałów stanowi w strukturze całości kosztów 10,48%, z czego największą pozycją są leki (2,01%), materiały medyczne (5,12%), energia elektryczna (1,46%), gaz do ogrzewania (0,63%).

Usługi obce stanowią 23,85% wszystkich kosztów szpitala. Największymi kosztami w tym rodzaju są usługi medyczne (19,75%) a w szczególności: procedury medyczne wykonywane przez jednostki zewnętrzne - badania laboratoryjne i konsultacje medyczne (6,17%) oraz dyżury kontraktowe lekarzy (10,13%).

Z pozostałych kosztów największą pozycję stanowi amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (5,11%), ubezpieczenie szpitala (0,60%).

Stan należności i zobowiązań:

Na dzień 31.12.2024 roku należności krótkoterminowe netto zaprezentowane w bilansie wynosiły **10.191.436,73 zł.** Główną pozycję stanowią należności z tytułu dostaw i usług (9.255.147,48 zł.), a największym dłużnikiem Szpitala był Narodowy Fundusz Zdrowia (9.233.987,71 zł).

Wartość brutto należności krótkoterminowych z tytułu dostaw towarów i usług na dn. 31.12.2024 r. wyniosła 10.791.887,03 zł. W bilansie wykazana jest wartość pomniejszona o utworzony w latach poprzednich odpis aktualizujący na należności, których otrzymanie jest wątpliwe - na kwotę 600.450,30 zł., a dotyczy on należności od firmy Grupa 3J S.A w upadłości likwidacyjnej.

Należności wymagalne wyniosły 2.035,19 zł.

Szpital posiada zobowiązania długoterminowe z tyt. zaciągniętego kredytu bankowego. Kredyt w kwocie 4.000.000,00 zł. został wykorzystany na spłatę bieżących zobowiązań wymagalnych wobec kontrahentów dostarczających towary i usługi. Ze względu na okresy spłaty (do 2029 r.) kwota 3.333.333,20 zł. stanowi zobowiązanie długoterminowe Szpitala, natomiast pozostała kwota, tj. 666.666,80 zł. wykazano jako zobowiązanie krótkoterminowe. Łącznie zobowiązania krótkoterminowe wyniosły na dzień bilansowy 12.946.049,15 zł., w tym zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług to kwota 5.737.657,72 zł., zobowiązania z tyt. zakupu środków trwałych 46.407,00zł. Pozostałe zobowiązania z tyt. wynagrodzeń, podatków, składek ZUS, związane są z księgowaniem wypłaty wynagrodzeń w terminach do dnia 10 następnego miesiąca po okresie rozliczeniowym.

Zobowiązania wymagalne dotyczą tylko dostawców towarów i usług i wyniosły na dn. 31.12.2024r. 2.638.830,14 zł.

W oparciu o dane zawarte w w/w sprawozdaniu finansowym za rok 2024 Szpital osiągnął następujące wskaźniki finansowe:

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej			
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	Ocena
1.Wskaźniki zyskowności	1.wskaźnik zyskowności netto (%)	-1,769	0
	2.wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-2,034	0
	3. wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-2,763	0
1. Razem:			0
2.Wskaźniki płynności	1.wskaźnik bieżącej płynności	1,03	8
	2.wskaźnik szybkiej płynności	0,94	8
2. Razem:			16
3.Wskaźniki efektywności	1.wskaźnik rotacji należności (w dniach)	35,12	3
	2.wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	28,79	7
3. Razem:			10
4.Wskaźniki zadłużenia	1.wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	45,00	8
	2. wskaźnik wypłacalności	41,58	0
4.Razem			8
Łączna wartość punktów			34

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2024, przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 34 punkty, co stanowi 48,54% maksymalnej wartości liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o stabilności ekonomiczno- finansowej jednostki (w roku 2023 uzyskano 36 pkt. tj. 51,4 %, w 2022r. uzyskano 47 pkt. tj. 67,13 %, w roku 2021 uzyskano 56 punktów tj. 79,99%, w 2020r. uzyskano 53 punkty tj. 75,71%, w roku 2019 uzyskano 62 punkty tj. 88,57%, w roku 2018 uzyskano 53 punkty, co stanowiło 75,71% wartości maksymalnej).

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a tym samym ekonomiczną efektywność jego działalności. Szpital zakończył rok 2024 stratą, przez co wskaźniki zyskowności uległy znacznemu pogorszeniu.

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik płynności bieżącej, określający zdolność do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych osiągnął w 2024 r. wartość optymalną, podobnie jak wskaźnik szybkiej płynności określający zdolność podmiotu do spłacenia zobowiązań najbardziej płynnymi aktywami tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi. Wskaźnik ten uległ poprawie w stosunku do roku 2023.

Wskaźniki efektywności są to przede wszystkim wskaźniki określające szybkość z jaką w przedsiębiorstwie obracane są zapasy, należności i aktywa ogółem, oraz okres po jakim jednostka przeciętnie spłaca swoje zobowiązania. Wskaźnik rotacji należności określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskane należności za świadczone usługi. Wskaźnik ten wyniósł ponad 35 dni, co wskazuje na to, iż Szpital nie ma problemów ze ściągalnością swoich należności. Problemem jest natomiast sposób finansowania ZOZ przez Narodowy Fundusz Zdrowia, który z kilkumiesięcznym opóźnieniem realizuje płatności finansowe za tzw. świadczenia ponadlimitowe nie objęte ryczałtem i umową.

Wskaźnik rotacji zobowiązań na poziomie ponad 28 dni określa, jaki okres jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik ten nieznacznie zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego co wskazuje na to, iż Szpital potrzebuje więcej czasu na spłatę swoich zobowiązań bieżących.

Przy znacznym wzroście kosztów funkcjonowania jednostki i braku pokrycia ich poprzez finansowanie ze środków NFZ, płynność finansową udało się utrzymać na względnie dobrym poziomie niestety kosztem znacznego zmniejszenia w 2024 r. realizacji inwestycji i remontów finansowanych ze środków własnych. Jednakże na ten cel udało się pozyskać środki inwestycyjne w ramach RPO Województwa Świętokrzyskiego oraz dotacji z Budżetu Państwa i Podmiotu Tworzącego .

Wskaźnik zadłużenia aktywów (zadłużenia ogółem) określa udział wszystkich zobowiązań (kapitałów obcych) w finansowaniu majątku firmy. Szpital uzyskał wartość tego wskaźnika na poziomie 45%.

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Osiągnięto wartość tj. 41,58 i uległ on znacznemu pogorszeniu w stosunku do roku 2023 . Przyczyną tego są straty finansowe jakie Szpital ponosił w ostatnich kilku latach, zmniejszające znacząco kapitał własny.

2. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na lata 2025-2027 wraz z opisem założeń

Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpital Specjalistyczny w Kielcach, planuje poprawę w latach 2025 - 2027 osiągniętych w latach poprzednich wskaźników ekonomiczno-finansowych przedstawionych w w/w raporcie. Stopniowa poprawa wskaźników zagwarantuje jednostce prawidłowe funkcjonowanie, względnie terminowe regulowanie zobowiązań oraz utrzymanie wysokiej jakości świadczonych usług medycznych.

Aby uzyskać zakładane wskaźniki:

- wskaźnik zyskowności - powyżej 0
- wskaźnik płynności finansowej - powyżej 1,5
- wskaźnik rotacji zobowiązań - poniżej 60 dni
- wskaźnik rotacji należności - poniżej 45 dni
- wskaźnik zadłużenia - poniżej 40%
- wskaźnik wypłacalności - poniżej 0,5

Przyjęto, iż:

- Wysokość kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia ulegnie zwiększeniu w latach 2025-2027, proporcjonalnie do nakładanych na placówkę dodatkowych zadań i zobowiązań ustawowych oraz pokrycia kosztów wzrostu płac, cen leków, materiałów medycznych i usług oraz innych kosztów. Obecny poziom finansowania jest nadal niewystarczający.
- Płatnik - NFZ nie będzie blokował rozwoju placówki i zawrze umowy na nowe rodzaje świadczeń szpitalnych oferowane przez szpital tak aby w pełni wykorzystać posiadany potencjał w zakresie kadry medycznej i infrastruktury.
- Wartość punktu rozliczeniowego zarówno w zakresie leczenia zamkniętego jak i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej będzie wzrastać corocznie o realny wskaźnik inflacji co pozwoli na pokrycie wzrostu kosztów funkcjonowania placówki.
- Zaplanowane zadania inwestycyjne w zakresie poprawy infrastruktury leczniczej Centrum oraz zakup niezbędnego sprzętu i aparatury medycznej będą sfinansowane w ramach RPO Województwa Świętokrzyskiego oraz dotacji Budżetu Państwa i Podmiotu Tworzącego.
- Łączna ilość pacjentów leczonych we wszystkich komórkach organizacyjnych Centrum będzie rosnąć o ok. 5-8% rocznie.
- Kontynuowane i rozwijane będą działania dotyczące promocji Szpitala oraz świadczonych przez niego usług, zarówno w mediach lokalnych jak i mediach społecznościowych.
- Utrzymany zostanie w pełnym zakresie wdrożony w latach poprzednich system szczegółowego monitorowania i analizy kosztów działalności jednostki.
- Nakładane na placówkę zadania ustawowe w zakresie wzrostu płac pracowników będą realnie finansowane przez Płatnika. Obecnie duża część tych kosztów została przerzucona na Szpital.

3. Informacja o istotnych zdarzeniach, mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.

Placówka nadal posiada stabilną pozycję na rynku usług zdrowotnych w ramach swojej działalności statutowej i w bliższej perspektywie czasowej raczej brak jest medycznych zagrożeń zewnętrznych, które mogłyby mieć znaczący wpływ na pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej.

W związku z trudną sytuacją finansową Dyrekcja Placówki podjęła szereg działań rozwojowo naprawczych. Przeprowadzono dopuszczalną przez obowiązujące przepisy i uzasadnioną restrukturyzację zatrudnienia (w ostatnich latach to ok. 30 etatów przeliczeniowych). Koszty jakie ponosi Szpital są na bieżąco monitorowane i analizowane w celu ich optymalizacji.

W latach 2022-2024 Szpital zakończył realizację czterech dużych inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, Budżetu Państwa oraz Budżetu Starostwa Powiatowego w Kielcach : doposażenie Oddziału OIOM Noworodków w specjalistyczny sprzęt medyczny, utworzenie nowej Pracowni Rezonansu Magnetycznego oraz kompleksowej informatyzacji Szpitala „INPLAMED”. W IV kwartale 2023 r. udało się również zakończyć szczególnie ważne dla Szpitala zadanie pn. „Modernizacja Bloku Porodowo-Operacyjnego”. Zakończono także częściową wymianę pokrycia dachowego na budynkach nr 2 i nr 3. Inwestycje te pozwoliły na znaczną poprawę komfortu i jakości leczenia pacjentów, a także lepsze wykorzystanie potencjału diagnostyczno- leczniczego placówki. Umożliwiły również uruchomienie dodatkowych profili świadczeń leczniczych:

- utworzono nowy odcinek Endokrynologii Ginekologicznej,
- uruchomiono Pracownię Rezonansu Magnetycznego,
- realizowane są nowe zabiegi z zakresu chirurgii gruczołu piersiowego,
- utworzono Poradnię Diagnostyki Endometriozy
- w ramach Poradni Ginekologicznej rozpoczęto diagnostykę z zakresu urodynamiki ginekologicznej, a także utworzono Poradnię Ginekologiczną dla dziewcząt.

Dzięki tym działaniom Szpital ma szansę na zwiększenie przychodów z tytułu wykonywanych usług medycznych.

Istnieje jednak szereg czynników, na które Szpital nie ma wpływu realizując swoje zadania a wynikają one bezpośrednio z uwarunkowań i decyzji makroekonomicznych.

Nadal ogromnym problemem jest realizacja przez Szpital wprowadzonych ustaw i rozporządzeń Ministra Zdrowia dotyczących podniesienia minimalnego wynagrodzenia i wynagrodzeń pracownikom zawodów medycznych, która spowodowała, że dużą część kosztów tych podwyżek poniosły placówki służby zdrowia.

Bardzo duży wzrost wynagrodzeń pracowników (ponad 55%), który miał miejsce w latach 2021-2024 zgodnie z wprowadzoną Ustawą o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, bez realnego pokrycia tego

wzrostu przez płatnika –NFZ spowodował dodatkowe koszty finansowe oraz ogromny wzrost rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne, który dodatkowo obciążył bieżący wynik finansowy. Należy przy tym dodać, iż wprowadzone przepisy są na tyle nieprecyzyjne, że spowodowały one ogromną falę pozwów sądowych pracowników skierowanych przeciwko pracodawcy. Brak jest na chwilę obecną jednoznacznej ścieżki orzeczniczej w tym zakresie, natomiast jeśli Sądy, ze względu na taką jakość uchwalonego prawa staną po stronie pracowników, to sytuacja ta może spowodować ogromne koszty finansowe Szpitala, które nie będą możliwe do pokrycia z dochodów bieżących placówki.

Istnieją uzasadnione obawy, iż w przyszłości Płatnik zrekompensuje tylko częściowo koszty obowiązkowych podwyżek określonych w ustawie, co spowoduje wzrost kosztów działalności Szpitala.

Należy stwierdzić także, iż coroczny ustawowy wzrost minimalnego wynagrodzenia oprócz wzrostu kosztów pracy powoduje również zwiększenie kosztów usług zewnętrznych (żywienie, usługi pralnicze, wywóz śmieci itp.). Koszty te dotychczas w całości musiała pokryć jednostka. Na przestrzeni ostatnich 5 lat ustawowy wzrost minimalnego wynagrodzenia zwiększył się o 79,47%.

Ponadto dużym problemem finansowym okazać się może wzrost cen towarów i usług spowodowany inflacją, a także ciągła nowelizacja aktów prawnych dotyczących procesu leczenia pacjenta, skutkująca wykonywaniem dodatkowych badań diagnostycznych, zużyciem dodatkowego sprzętu i materiałów jednorazowych, których to płatnik dotychczas nie uwzględniał w wycenie świadczeń.

Podkreślić należy również drastyczny spadek diety w całym kraju (około 35% w ciągu ostatnich trzech lat) co spowodowało znaczne zmniejszenie przychodów jednostki z tytułu udzielanych świadczeń w tym zakresie. Niestety koszty wymaganej przez przepisy gotowości do udzielania tych świadczeń pozostały praktycznie takie same.

Reasumując, jeśli nie wzrośnie poziom finansowania świadczeń przez płatnika czyli NFZ nie ma możliwości, aby placówka pomimo swej jak najlepszej pracy i zwiększenia zakresu udzielanych świadczeń, bilansowała się i generowała zysk jak to było w latach ubiegłych. Tak ogromny wzrost cen zakupu materiałów i usług, oraz ustawowy wzrost wynagrodzeń, musi być zrekompensowany przez realny wzrost wyceny udzielanych przez Szpital świadczeń.

DYREKTOR

dr inż. Rafał Szpak